

PAIGALDUSJUHEND

Massiivne põrandalaud

ÜLDTINGIMUSED

Vastavalt standardile DIN 52 183 peab põrandalaud aklimatiseeruma ruumis, kuhu see paigaldatakse. Selleks too parkett paigalduskohta valmis 1-2 päeva varem, et see kohaneks ruumi tingimustega. Põrandalaudu peab hoidma avamata pakendis kōetud ruumis (temperatuur 18-24 °C) horisontaalse l ja tasasel pinnal.

Massiivlaudade niiskus peab olema keskmiselt 9% (lubatud on +/- 2% hālve). Vāldi liiga kuiva põrandalaua mahaliimimist ja jārgi paigaldusjuhiseid.

Paigaldamise ajal ja ka hiljem peab nii aluspõranda, põrandamaterjali kui ka ruumi temperatuur olema vahemikus 18-22°C. Suhteline õhuniiskus peab jääma vahemikku 50-65%. Massiivpuidust põrandalaudu ei ole soovitav paigaldada kōetavale aluspõrandle, sest oht puidu kōmmeldumiseks ja pragude tekkeks kūtteperioodil on äärmiselt suur!

ALUSPÕRAND

Betoon: Massiivlaudu vōib paigaldada betoonist aluspõrandle liimides, juhul kui betoonpõrand on sile, (ebatasasus ei tohi ületada 1m lõigul ±2 mm) puhas ja kuiv (max 65% RH). Aluspõrandas ei tohi olla pragusid. Lahtine tolm ning plekid, mis vōivad vähendada liimi naket, tuleb põrandalt eemaldada. Põrandalaua mahaliimimiseks peab aluspõrand olema kergelt tekstuurne, samas peab jālginma kōiki aluspõrandle esitatud nõudmisi/norme. Massiivpuidust põranda paigaldamisel betoonile peab olema vāljustatud niiskuse liikumine betooni sisse lābi külgnevate ehituskonstruksioonide (nāiteks vundamendist).

Kui aluspõrand on problemaatiline (nt. nōrk, niiskustōke puudub), tuleb enne põrandalaudade paigaldamist teostada niiskustōke (betooni max lubatud niiskus 85%). Niiskustōkkeks sobib kasutada spetsiaalset rulliga peale kantavat niiskustōket/krunti (nt. Bona R410 vōi R580,) vōi aurukindlat PE-kilet, millele tūūbeldatakse kiht vineeri, mis loob puitpõrandle stabiilse ja tasase aluspõranda.

Kui betoonpind on konarlik, tuleb see tasandada - vōimaluse korral üle lihvides. Tasandust tehakse selleks ettenāhtud segudega vastavalt tootja ettekirjutustele (nt. Bona H600). Üldine soovitus — kasuta tasandussegu vaid juhul kui see on äärmiselt vajalik ja ka siis vaid kōige kōrgema kvaliteediga tooteid.

Puitplaat: Sobiv plaatmaterjalist aluspõrand on tasane ja stabiilne. Puitplaat peab konstruksiooniga sobima (nt. vāhemalt 9 mm veneer). Puitplaatide kinnitamine aluspõrandle toimub vastavalt tootja juhistele ja lāhtuvalt konstruksiooni ehitusest.

PAIGALDAMINE

Üldtōed

Tulenevalt aluspõrandast, on massiivse põrandalaua paigaldamiseks jārgmised meetodid:

- lauad liimitakse otse betoonist aluspõrandle
- naelutatakse/kruvitakse ja liimitakse puitplaatmaterjalist (veneer/puitlaastplaat) aluspõrandle
- põrandalauad kruvitakse põrandalaagidele, mille soovitav tihedus on 20-22 mm paksuse põrandalaua korral mitte suurem kui 40 cm. Mida õhem ja vāhem jākik (erinevad puiduliigid on erineva jākikusega) on laud, seda tihedamad peavad laagid olema.

Vineerist, puitlaastplaadist ja betoonist aluspõrandle on õigete materjalide ja tōövõtete kasutamisel eeliseks aluspõranda suurem jākikus ning vōimalus detaile tugevamalt (kogu pinnas) kinnitada, mis aitab vähendada teatuid riske (põranda pundumine, lahtilōõmine, põranda lābivajumine, põranda krigisemine jne.).

Kaugus seintest ja muudest kinnitatud esemetest

Põrandalaudade paigaldamisel tuleb arvestada vōimaliku põranda paisumise-/kahanemisega, selleks jāetakse paisumisvahe puitpõranda ja seinte ning kinnitatud objektide vahele. Paisuvahe sõltub ruumi suurusest ning sisekliimast, soovitavalt mitte alla 8-10 mm. Paisumisvahed kaetakse põrandaliistudega vōi tāidetakse sobivas toonis elastse vuugimassiga

Põrandalaudade paigaldamine

Enne paigaldama asumist on soovitav põrandalauad āra sorteerida, et toonierinevused oleksid põranda lōikes sujuvad. Kontrolli põrandalaudade vastavust standarditele enne paigaldamist. Vāikseid varieerumisi laudade vālimuses vōib esineda, need lauad paigalda põranda vāhem silmahakkavatesse kohtadesse. **NB! Paigaldatud põrandle esitatud reklamatsioone ei arvestata.**

Alusta tōōd ruumi tāpse ülemōõtmise ja planeerimisega. Ole vāga tāpne ja kannatlik, et põrandalaudade esimesed read saaksid tōēpoolest sirged ja pragudeta – sellest sõltub kogu ülejāānud põranda õige jooks! Vajadusel kasuta kontrollimiseks pikka latti ja/vōi pingul nōōri.

Lauad peaksid asetsema ruumi sisenemise ning valguse langemise suunas. Alusta paigaldamist kōige kaugema seina āārest, esimene laud soonega seina poole. Alusta sobivate distantskiilude asetamisest seinte ja teiste fikseeritud takistuste ning

PAIGALDUSJUHEND

Massiivne põrandalaud

põrandalaudade vahele. Jäta paisumisvuuk ümber kogu põrand perimeetri. Vuugi laius peab olenevalt ruumi suuruselt, kujust ja paigaldamisviisist olema vähemalt 8–10 mm. Distantskiilud eemalda järgmisel päeval. Laudade kokkulöömiseks kasuta rasket haamrit. Lauapunni vigastamise vältimiseks kasuta löögiklotsi või vähemalt 30 cm pikkust lauatükki. Paigaldamise ajal seisa juba paigaldatud põrandal.

Põrandalauad liimimine otse aluspõrandale: liimimiseks tuleks kasutada spetsiaalset veevaba parketiliimi, mis kindlustab elastse sideme aluspinnaga (nt Bona R850, Kiilto Flex). Kui aluspõrand on väga suure imavusega, tuleb põrandat kruntida spetsiaalselt selleks otstarbeks ette nähtud primeriga (vastavalt kasutatavale liimile). Kanna liim ühtlaselt pinnale laia hammastusega liimikammi abil. Liimi kulu u. 1L/1.5m, jälgi täpseid juhiseid liimi purgil. Liimi kuivamiskiirus sõltub aluspinna imavusest, temperatuurist, õhuniiskusest ning kasutatavast liimist. Liim tuleb pinnale kanda järk-järgult, vastavalt töö edenemisele. Kui aluspõrand on ebatasane võib liimi nakkevõime oluliselt väheneda.

Aluspõrandale liimitavaid põrandalaua ei tohi omavahel kokku liimida punn-soon ühendusest. Liimi võib panna laudade otsasulundisse, kuid mitte kunagi külgsulundisse, sest sellega kaasneb oht üksikute suurte pragude tekkeks laudadevahelistesse vuukidesse kütteperioodil.

Kõik laud tuleb suruda hoolikalt liimipadjale, et saavutada tugev nake aluspõrandaga. Peale liimimist ca.30 min jooksul tuleb põrandale asetada raskus (näit liivakotid või veel kasutamata põrandalaua pakid). Kui liimi satub parketi pinnale, tuleb see koheselt niiske lapiga eemaldada, et vältida puidu värvuse muutumist.

Mahaliimitud põrandaid tohib lihvima ja viimistlema hakata alles peale liimi täieliku kuivamist u. 1-7 ööpäeva, sõltuvalt kasutatavast liimist. NB! Lähtuge konkreetse liimi kasutusjuhendist!

Põrandalaudade naelutamine/kruvimine ja liimimine puitplaadile: Plaatmaterjalist aluspõrand puhul jälgi, et põrandalauad paigaldatakse plaatide suhtes nurga all (mitte paralleelselt plaadi vuukidega). Parima tulemuse saab, kui massiivlaua plaatidele paigaldades kombineeritakse liimimine ja kruvimine/naelutamine. Kruvide/naeltega kinnitatakse laud enamasti punni pealt 45-kraadise nurga all. Kruvide/naelte möödud sõltuvad kinnitatava põrandalaua paksusest ja aluspõrandast. Vajadusel puuritakse kruvile ette augud ja kruvipea pesad.

Liimimisel kasutage sobivat (liimitootja poolt soovitatud) liimi nt Bona 1-komponentne silaani baasil veevaba parketiliim R850. Parketi liimimisel plaatmaterjalile juhindu eelmises puhktis antud näpunäidetele.

Põrandalaudade kruvimine põrandalaagidele: Kontrolli, et aluspõrand ning laagid oleksid enne paigaldustööde algust korralikult kuivanud. Uuele ning vanale niiskele betoonile aseta niiskustõkkeks kile. Põrandalaagid peavad olema min 45 x 45 mm, max niiskusesisaldus 12%. Põrandalaagide maksimaalne vahekaugus (teljest teljeni) kuni 40 cm (20-22 mm laud), kuni 60 cm (25 mm laud).

Laudu naelutades ei tohi liimida pikivuuke. Laudade otsad võib omavahel kokku liimida, nii saad tihedamad otsavuugid. Vastavalt laudade paksusele kasuta erineva pikkusega kalvaniseeritud naelu:

- 14 mm põrand – 2,0 x 50 mm
- 20-22 mm põrand – 2,5 x 65 mm
- 25 ja 30 mm põrand – 2,8 x 75 mm

Alternatiivina võib kasutada kruvisid 3 x 45 kuni 4,2 x 55 mm. Laudu kruvidega kinnitades väheneb põrand võimeline naksumine. Kruviaugud võib ette puurida, kuid see ei ole tingimata vajalik. Naelte või kruvidega paigaldatud põrandas kuivab/paisub iga laud omaette. Seetõttu on kütteperioodil põrandasse tekkivad praod suhteliselt väikesed. Suure tõenäosusega sellised juuspraod kaovad suvel, kui kütisvajadus puudub ning õhuniiskus ruumis tõuseb.

VIIMISTLUS

Tehases töötlemata massiivpuidust põrandalauad tuleb pärast paigaldamist ja liimi täieliku kuivamist (kuivamisaeg sõltub kasutatavast liimist ja ruumi keskkonna tingimustest) vajadusel lihvida ja viimistleda.

Parima tulemuse tagab põhjalik ettevalmistus. Lihvi põrand hoolikalt, kasutades seejuures mitut erinevat karedust. Sileda pinna saavutamiseks, tuleb alustada karedaimast, ning liikuda peenema poole. Esimesel lihvimisel kasutada liivapaberit karedusega 60, teisel lihvimisel karedusega 80 ja vajadusel ka 120 karedusega. Vahele ei tohi jätta ühtegi karedust. Parima pealispinna saavutab, kui viimistleda pärast lihvimist põrandat lihvvõrguga (lakkimisel 180 ja õlitamisel 120 karedusega). Pärast iga lihvimiskorda tuleb põrand tolmuimejaga puhastada. Võimalikke pragusid saab täita viimase lihvimiskorra lihvitolmu ja Bona Mix&Fill seguga.

Paigaldatud ja lihvitud massiivpuidust põrandalaudade lõppviimistluseks kasutatakse enamasti lakki või õli. Vt. Vastavalt puitpõrandalaua lakkimise ja õlitamise juhendeid.